

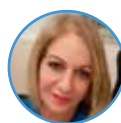
Απολογισμός Γενικής Συνέλευσης Αντιπροσώπων Ε.Ν.Ε. 2021

Αναδιάρθρωση Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Ν.Ε.

Ενημέρωση παραλαβής δελτίου
εισόδου – Υποβολή αιτήσεων
για την είσοδο μελών της
Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό
Πρατήριο του Πολεμικού
Ναυτικού

Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε.
στο Στρατιωτικό Πρατήριο
Θεσσαλονίκης

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία:

Α. Τσαγγάρη: «Η διαχρονική πορεία της Στρατιωτικής Νοσηλευτικής στο πέρασμα των χρόνων»

Μ. Σαρίδη: «Διοίκηση Νοσηλευτικών Μονάδων από Νοσηλευτές»

Ι. Τσολάκογου: «Νοσηλευτικές ειδικότητες - Ιστορική ευκαιρία για τη Νοσηλευτική Επιστήμη»

Χ. Χρυσοβιτσάνου: «Πρόγραμμα υποστήριξης ασθενών με νευρολογικά νοσήματα στην εποχή της πανδημίας COVID – 19: Η περίπτωση του Αιγινήτειου Νοσοκομείου»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ
ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βασιλίσσης Σοφίας 47
Τ.Κ. 106 76 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3648044, Fax: 210 3617859
e-mail: info@enne.gr

www.enne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δημήτριος Σκουτέλης / Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Τζαννής Πολυκανδριώτης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Απόστολος Κωστής / Αντιπρόεδρος Α' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Αρβανίτης / Αντιπρόεδρος Β' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Κωνσταντία Μπελαλή / Αναπληρωτής Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Λάμπρος Μπίζας / Ταμίας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Αβραμίδης / Οργανωτικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Μέλη:

Δημήτριος Πιστόλας
Ειρήνη Κολώνια
Μιχαήλ Μαντζανάς
Γεώργιος Δόντσιος
Παναγιώτης Κοσκινάς
Ευτυχία Γιάγκου
Μαρία Μηλάκα
Γεώργιος Μπαλιόζογλου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γεώργιος Αβραμίδης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ

www.enne.gr
Γιάννης Μπατής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Δημήτριος Σκουτέλης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

ΣΑΒΒΑΣ Ι. ΓΑΒΡΑΣ
Κοτζιά 16, 121 37 Περιστέρι,
Τ: 210 5718423, F: 210 5753246
e-mail: gavras@otenet.g

Τα ενυπόγραφα άρθρα απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα. Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή μή, δεν επιστρέφονται. Απαγορεύεται η ανατύπωση ή εκμετάλλευση μέρους ή όλου του κειμένου χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Λειτουργία Κεντρικών Γραφείων και Περιφερειακών Τμημάτων Ε.Ν.Ε.

Συνέχεια στη σελ. 03 >>>

Α.Σ.Ε.Π.: Έκδοση οριστικών αποτελεσμάτων προκήρυξης 7Κ/2019 (Θέσεις Τ.Ε. Νοσηλευτικής)

Συνέχεια στη σελ. 03 >>>

Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για την λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας: Ν. 4764/2020 – Άρθρο 63

Συνέχεια στη σελ. 04 >>>

Ε.Ο.Δ.Υ.: Ανάρτηση πινάκων αποτελεσμάτων της υπ' αριθμ. πρωτ. 8986/27-4-2020 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (24.03.2021) – Θέσεις Νοσηλευτών Π.Ε./Τ.Ε.

Συνέχεια στη σελ. 04 >>>

Ε.Ο.Δ.Υ.: Οδηγίες καραντίνας εμβολιασμένων/αναρρωσάντων (υγειονομικών και μη υγειονομικών)

Συνέχεια στη σελ. 04 >>>

Ανάρτηση Αποτελεσμάτων Πινάκων Λοιπού Επικουρικού Προσωπικού ανά Υ.Πε.

Συνέχεια στη σελ. 05 >>>

Α.Σ.Ε.Π.: Έκδοση οριστικών αποτελεσμάτων επιλαχόντων Προκήρυξης 2Κ/2019 (Τ.Ε. Νοσηλευτικής)

Συνέχεια στη σελ. 05 >>>

Λειτουργία Κεντρικών Γραφείων και Περιφερειακών Τμημάτων Ε.Ν.Ε.

Σύμφωνα με τα τελευταία μέτρα του Υπουργείου Εσωτερικών και την αρ.ΔΙΔΑΔ/Φ.69/124/ΟΙΚ.15984/17.08.2020 (ΑΔΑ:9ΠΙ946ΜΤΛ6-ΝΟΒ), με θέμα: «Μέτρα και ρυθμίσεις στο πλαίσιο της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού», σας ενημερώνουμε ότι, η επικοινωνία και εξυπηρέτηση των Νοσηλευτών τόσο στα Κεντρικά Γραφεία όσο και στα Περιφερειακά Τμήματα, **συνεχίζει να πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα (μέσω e-mail) ή με αλληλογραφία.**

1° Π.Τ. Ατικής & Νήσων του Αιγαίου: grammatiaene@gmail.com

2° Π.Τ Μακεδονίας & Θράκης: ptene2@yahoo.gr

3ο Π.Τ. Ηπείρου, Αιτωλ/νίας, Ιονίων Νήσων & Πελοποννήσου: enne6@otenet.gr

4° Π.Τ. Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας: ene5@otenet.gr

5° Π.Τ. Κρήτης: info@enekritis.gr

Όλα τα έγγραφα αποστέλλονται στους ενδιαφερόμενους μέσω e-mail.

Επίσης, σε περίπτωση που κάποιος από τα μέλη, θεωρεί ότι δεν είναι εφικτό να εξυπηρετηθεί μέσω e-mail, μπορεί να επισκεφθεί το αντίστοιχο Γραφείο ΕΝΕ (Κεντρικό ή Περιφερειακό), **με την υποχρεωτική χρήση μάσκας κατά την είσοδό του στα γραφεία καθώς και με τα λοιπά μέτρα πρόληψης και προστασίας της ατομικής υγιεινής και της δημόσιας υγείας.**

Συστήνεται, για την αποφυγή συνωστισμού, συγχρωτισμού και αναμονής για εξυπηρέτηση, η επίσκεψη στα Γραφεία της ΕΝΕ, να προγραμματίζεται κατόπιν αποστολής σχετικού αιτήματος στο **e-mail της αντίστοιχης Γραμματείας.**

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος
Δημήτριος Σκουτέλης

Α.Σ.Ε.Π.: Έκδοση οριστικών αποτελεσμάτων προκήρυξης 7Κ/2019 (Θέσεις Τ.Ε. Νοσηλευτικής)

Εκδόθηκαν τα οριστικά αποτελέσματα της Προκήρυξης 7Κ/2019 του ΑΣΕΠ για την πλήρωση, μεταξύ άλλων, τριάντα οκτώ (38) θέσεων τακτικού προσωπικού Τεχνολογικής Εκπαίδευσης στους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων φορείς πρόνοιας: Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (ΚΕΑΤ) και στο Εθνικό Ίδρυμα Κωφών (ΕΙΚ).

Αναλυτικά η ανακοίνωση:

https://www.asep.gr/webcenter/portal/asep/%CE%91%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CE%AF%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7?var=ucmsserver%23dDocName%3AVDCCMS01.ASEP.039502&_afrLoop=77944490728193681&_adf.ctrl-state=yco0wae8x_67#!%40%40%3Fvar%3Ducmsserver%2523dDocName%253AVDCCMS01.ASEP.039502%26_afrLoop%3D77944490728193681%26_afrLoop%3Dyco0wae8x_71

Παράταση προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για την λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας: Ν. 4764/2020 – Άρθρο 63

Η ισχύς της παρ. 17 του άρθρου 58 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς την επιλογή των υποψηφίων για τη λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας για τη χρονική περίοδο 2020-2021, παρατείνεται έως την 30.6.2021.

Πληροφορίες ανά Υγειονομική Περιφέρεια:

1^η Υ.Πε.: <http://www.1dype.gov.gr/?p=12785>

2^η Υ.Πε.: https://www.2dype.gr/images/dype/SCAN_20210113_115541264_13012021_125757.pdf

3^η Υ.Πε.: http://www.3ype.gr/uploads/NursingSpecialties/NursingSpecialties_Anakoinwsh_15-01-21.pdf

4^η Υ.Πε.: <https://www.4ype.gr/index.php>

5^η Υ.Πε.: https://www.dypethessaly.gr/announcements-body/item_29_01_2021_081251/

6^η Υ.Πε.: <http://www.dypede.gr/>

7^η Υ.Πε.: <https://www.hc-crete.gr/>

Ε.Ο.Δ.Υ.: Ανάρτηση πινάκων αποτελεσμάτων της υπ' αριθμ. πρωτ. 8986/27-4-2020 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (24.03.2021) – Θέσεις Νοσηλευτών Π.Ε./Τ.Ε.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα: <https://eody.gov.gr/anartisi-pinakon-apotelesmaton-tis-yp-arithm-prot-8986-27-4-2020-prosklisis-ekdilosis-endiaferontos/>

Ε.Ο.Δ.Υ.: Οδηγίες καραντίνας εμβολιασμένων/ αναρρωσάντων (υγειονομικών και μη υγειονομικών)

Α. Οδηγίες καραντίνας υγειονομικών που έχουν εμβολιασθεί ή νοσήσει μετά από έκθεση χαμηλού/υψηλού κινδύνου

Β. Οδηγίες καραντίνας πλήρως εμβολιασμένων/αναρρωσάντων (μη υγειονομικών) που είχαν έκθεση υψηλού κινδύνου

και παραμένουν ασυμπτωματικοί

Αναλυτικά:

<https://eody.gov.gr/odigies-karantinas-emvoliasmenon-anarrosanton/>

Χαρακτηριστικό σημείο της Γενικής Συνέλευσης αποτέλεσε το γεγονός της καθολικής αποδοχής

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του σε όλους τους Αντιπροσώπους για τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση και δεσμεύεται για την τήρηση όλων των ψηφισμάτων. Μονόδρομος για όλους μας αποτελεί η εξέλιξη της νοσηλευτικής επιστήμης και του έργου των Νοσηλευτών, μέσα από την ομοψυχία και το κοινό όραμα. Η κοινωνία ωρίμασε, το ίδιο κι εμείς, κι ας φτάσουμε το Νοσηλευτικό Λειτουργήμα στον «Όλυμπο» της κοινωνικής καταξίωσης.

όλων των θεμάτων, γεγονός το οποίο επιβεβαίωσε για πολλοστή φορά τη σύμπνοια και την εμπιστοσύνη όλων των Αντιπροσώπων των Νοσηλευτών απέναντι στην Κεντρική Διοίκηση της Ε.Ν.Ε..

**Ο Πρόεδρος της Ε.Ν.Ε.
Δημήτριος Σκουτέλης**

Αναδιάρθρωση Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Ν.Ε.

Πρόεδρος: Δημήτριος Σκουτέλης

Αντιπρόεδρος Α': Απόστολος Κωτσής

Αντιπρόεδρος Β': Γεώργιος Αρβανίτης

Γενικός Γραμματέας: Τζαννής Πολυκανδριώτης

Αναπληρωτής Γραμματέας: Κωνσταντία Μπελαλή

Ταμίας: Λάμπρος Μπίζας

Οργανωτικός Γραμματέας: Γεώργιος Αβραμίδης

Μέλη:

• Μιχαήλ Μαντζανάς

• Δημήτριος Πιστόλας

• Ευτυχία Γιάγκου

• Ειρήνη Κολώνια

• Παναγιώτης Κοσκινάς

• Γεώργιος Δόντσιος

• Μαρία Μηλάκα

• Αριστείδης Δάγλας

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

**Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης**

**Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης**

Απαράδεκτες δηλώσεις κατά των Νοσηλευτών σε Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων στις 20.03.2021

Το Σάββατο 20 Μαρτίου 2021, σε Κεντρικό Δελτίο Ειδήσεων τηλεοπτικού σταθμού, έλαβε χώρα η τοποθέτηση ενός ακαδημαϊκού μέλους της Ιατρικής Επιστήμης, αναφερόμενος με μη προσήκουσα προσέγγιση στη Νοσηλευτική Επιστήμη, στις γνώσεις αλλά και στο επαγγελματικό επίπεδο των Νοσηλευτών πανελλαδικά, κατηγορώντας τους ευθέως για τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής τους στην Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού κατά του COVID – 19, επιχειρώντας ατυχώς να διαχωρίσει «ταξικά» τους χιλιάδες αποφοίτους Ανώτατων Τεχνολογικών Ιδρυμάτων και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων από τους υπόλοιπους επιστήμονες της υγείας.

Η συγκεκριμένη τοποθέτηση αποτελεί προσβολή για το σύνολο της επιστημονικής κοινότητας των Νοσηλευτών, οι οποίοι αριθμεί 43.000 μέλη και αποδεικνύει περίτρανα για πολλο-

στή φορά το έλλειμμα της διεπιστημονικής παιδείας, το οποίο υφίσταται και δυστυχώς συντηρείται διαχρονικά από τέτοιου είδους αντιεπιστημονικές δηλώσεις.

Την ώρα κατά την οποία παρόμοια περιστατικά τείνουν να ικανοποιούν προσωπικές ματαιοδοξίες και επιστημονικές ανασφάλειες μέσα από ολιγόλεπτες τηλεοπτικές στιγμές «αναγνώρισης», οι Νοσηλευτές του Εθνικού Συστήματος Υγείας, όντας διαχρονικά υποστελεχωμένοι από ανθρώπινο δυναμικό, δουλεύουν ακατάπαυστα, άοκνα, ανιδιοτελώς, ώστε να περιβάλουν τους συμπολίτες μας κάτω από αντίξοες εργασιακές συνθήκες, προάγοντας παράλληλα την Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού.

Η συνεχιζόμενη επιστημονική και επαγγελματική εκπαίδευση των Νοσηλευτών στηρίζει συθέμελα το Εθνικό Σύστημα Υγείας,

γεγονός το οποίο είναι αναγνωρισμένο από το σύνολο της κοινωνίας, το σύνολο των Επιστημόνων της Υγείας, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, αλλά δυστυχώς δεν αναγνωρίζεται από ένα ακαδημαϊκό μέλος της Ιατρικής Επιστήμης στην Ελλάδα.

Απαιτώντας την άμεση ανάκληση των δημόσιων δηλώσεων, παραμένουμε προσπλωμένοι στο καθήκον μας απέναντι

στους συμπολίτες μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας

Τζαννής Πολυκανδριώτης

Ενημέρωση παραλαβής δελτίου εισόδου – Υποβολή αιτήσεων για την είσοδο μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο του Πολεμικού Ναυτικού

Σε ότι αφορά τις αιτήσεις έκδοσης δελτίου εισόδου για την Π.Ο.Ν., οι οποίες έχουν κατατεθεί μέχρι και τον Ιανουάριο 2021, έχουν παραληφθεί και προωθούνται σταδιακά στους Αντιπροσώπους της Ε.Ν.Ε. λόγω του μεγάλου όγκου, ώστε να τις παραλάβουν οι αιτούντες από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες. Για τα μέλη της Ε.Ν.Ε., τα οποία αδυνατούν να παραλάβουν τις ατομικές κάρτες από τους Αντιπροσώπους της Ε.Ν.Ε., θα αποσταλούν ταχυδρομικά.

Επιπλέον, λόγω της μεγάλης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την έκδοση ειδικού δελτίου εισόδου των μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού στην Αθήνα, η κατάθεση των αιτήσεων συνεχίζεται καθημερινά. Οι αιτήσεις θα συγκεντρώνονται στο τέλος κάθε μήνα και θα κατατίθενται στην Π.Ο.Ν., ώστε να υπάρχει συνεχιζόμενη ροή.

Για την αίτηση έκδοσης ατομικής κάρτας εισόδου απαιτούνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν. (επισυνάπτεται).
- Δύο έγχρωμες φωτογραφίες ταυτότητας (3εκ. Χ 4 εκ.) του αιτούντος.
- Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οικογένειας.
- Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά θα κατατίθενται στη Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. καθημερινά, **αποκλειστικά ταχυδρομικά**. (Ταχ. Δ/ση: Βασιλίσσης Σοφίας 47, Τ.Κ.: 106 76 Αθήνα, 2ος όροφος).

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας

Τζαννής Πολυκανδριώτης

Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης

Το Γενικό Επιτελείο Στρατού αποδέχτηκε το αίτημα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος για την είσοδο των μελών της, στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης (Ταχ. Δ/ση: Στρατόπεδο "ΠΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ", Γρ. Λαμπράκη 11, απέναντι από το παλιό 424 Γ.Σ.Ν.Ε.). Η είσοδος των μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης θα πραγματοποιείται με την επίδειξη της ενεργής ταυτότητας μέλους της Ε.Ν.Ε. και της αστυνομικής ταυτότητας.

Το ωράριο λειτουργίας είναι το ακόλουθο:

Δευτέρα: Κλειστά	Παρασκευή: 10:00-17:00
Τρίτη: 10:00-20:00	Σάββατο: 10:00-16:00
Τετάρτη: 13:00-20:00	Κυριακή: Κλειστά
Πέμπτη: 10:00-20:00	

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας

Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία

Α. Τσαγγάρη: «Η διαχρονική πορεία της Στρατιωτικής Νοσηλευτικής στο πέρασμα των χρόνων»

Η ασθένεια μια διαταραχή η οποία αναπόφευκτα πλήττει τον άνθρωπο στη διάρκεια της ζωής του και ενίοτε την απειλεί δημιουργώντας την ανάγκη μελέτης των νόσων, ανάπτυξης θεραπειών, νοσηλείας και φροντίδας των πασχόντων από την αρχή της εμφάνισης του ανθρώπου. Έως το 1200 π.Χ. η γυναίκα της κάθε οικογένειας φροντίζει και νοσηλεύει τους ασθενείς της οικογένειάς της.

Οι πόλεμοι από την άλλη πλευρά δημιουργήσαν ανάγκες για την νοσηλεία των πολεμιστών. Αυτήν την περίοδο, περίπου το 1270 π.Χ. εμφανίζεται ο Ασκληπιός, θεός της θεραπευτικής και η σύζυγός του Ηπιόνη ως παρηγορητριά και ανακουφίστρια.

Στα μετέπειτα χρόνια έως το 500μ.Χ. εμφανίζονται οι ιέρειες που βοηθούν τους ιερείς στα Ασκληπεία, στο θεραπευτικό τους έργο. Ο Ιπποκράτης (γεν. 460 π.Χ.) διδάσκει πλην της Ιατρικής επιπλέον και Νοσηλευτική.

Κατά την Ρωμαϊκή περίοδο (επί Φλαβίων, 1ος αι. μ.Χ.), οι πατρικές προσφέρουν νοσηλεία και φροντίδα στα σπίτια τους στους τραυματίες πολέμου.

Κατά την εποχή της Οθωμανικής δουλείας και των μαχών απελευθέρωσης 1821-1829, οι Ελληνίδες κοντά στους τραυματίες προσέφεραν νοσηλευτικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με μαρτυρίες του Γάλλου γιατρού, ιστορικού και διπλωμάτη Rouquerville, οι Σουλιώτισσες «χωρίς την διδασκαλία καμιάς Florence Nightingale είχαν καταστεί γιάτραινες και περίφημοι νοσοκόμοι».

Μετά το 1826, όταν το Ελληνικό Έθνος ελευθερώθηκε, οι νοσηλευτικές ανάγκες ήταν μεγάλες εξαιτίας των τραυματιών, των αναπήρων και των ασθενών που υπήρχαν.

Η οργάνωση του Κράτους για την αντιμετώπιση των υγειονομικών προβλημάτων έφερε στην χώρα μας πρώτα το Στρατιωτικό Νοσοκομείο «Μακρυγιάννη» και το Πολιτικό Νοσοκομείο «Η Ελπίς» καθώς και τις άλλες υπηρεσίες δημόσιας και κοινωνικής υγιεινής. Το 1861 ιδρύεται σχολείο νοσοκόμων-οπλιτών για την καλύτερη εκπαίδευσή τους.

Στη Δύση η έλλειψη οργανωμένης υγειονομικής υπηρεσίας περίθαλψης την εποχή εκείνη, υπήρξε η αιτία για την σύλληψη της ιδέας του Ερυθρού Σταυρού με σκοπό την άμβλυνση και ανακούφιση της ανθρώπινης δυστυχίας και αργότερα στη ίδρυση του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού (Δ.Ε.Ε.), από τον Ερρίκο Ντυνάν ο οποίος συγκλονισμένος κυριολεκτικά από τις κραυγές

απελπισίας των τραυματιών του Γαλλοαυστριακού πολέμου ευαισθητοποιεί τις χώρες της Ευρώπης και τις ανθρωπιστικές οργανώσεις και τελικά ιδρύεται τον Οκτώβριο του 1863 σε κάθε χώρα Σύλλογος Βοηθειών ο οποίος προετοιμάζεται από τον καιρό της ειρήνης για την προσφορά υπηρεσιών στους ασθενείς και τραυματίες των καιρών του πολέμου. Η σύσταση της παγκόσμιας αυτής οργάνωσης θα παίξει καθοριστικό ρόλο τόσο στην ανάπτυξη της υγειονομικής περίθαλψης στην Ελλάδα όσο και στο νοσηλευτικό επάγγελμα.

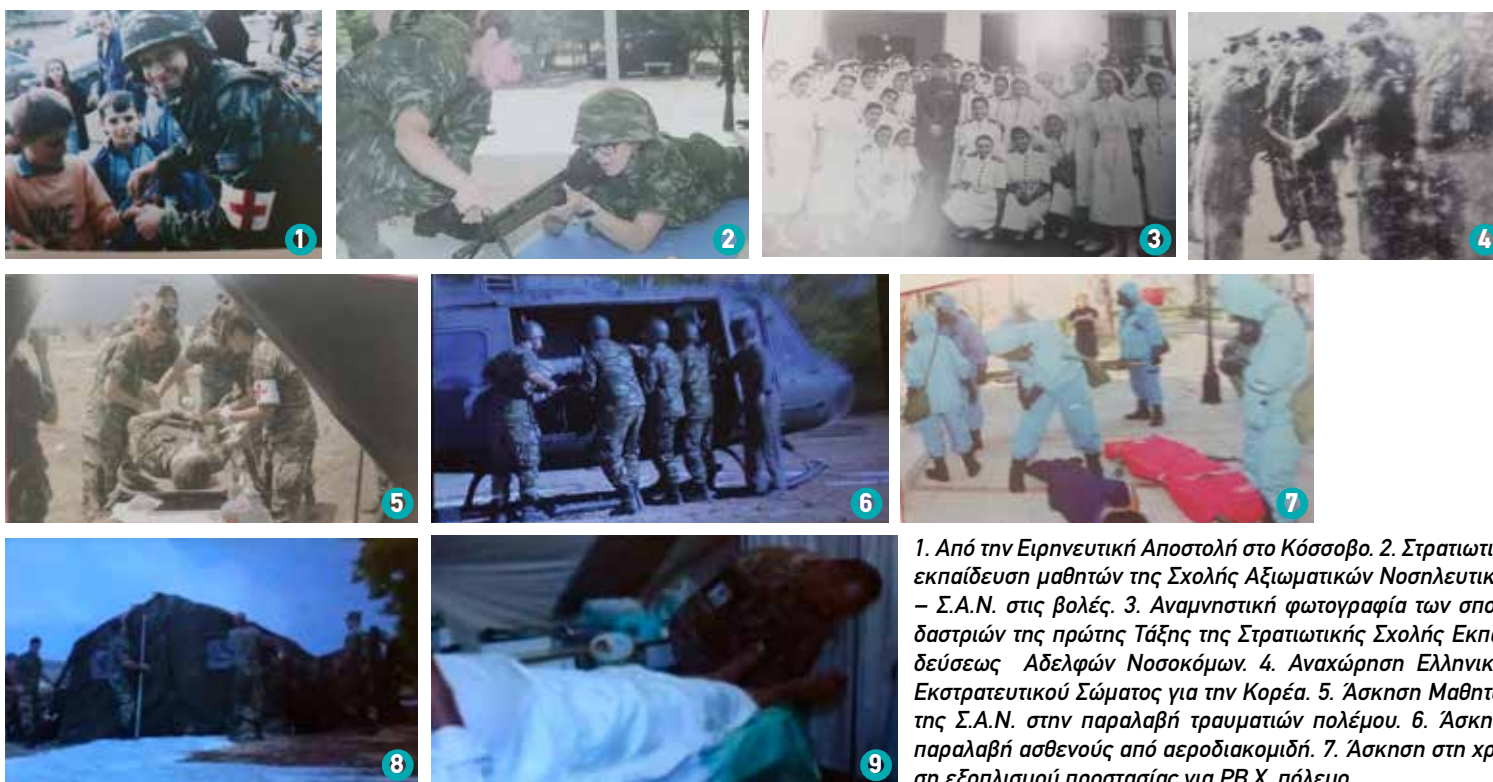
Τον Ιούνιο του 1877 συστήνεται ο Ε.Ε.Σ. ως «Σύλλογος επίκουρος των εν πολέμω τραυματιών».

Κατά τον ατυχή Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 ο Ε.Ε.Σ. έδωσε τα πρώτα δείγματα οργάνωσης και λειτουργίας του. Τις παραμονές του πολέμου, εισήχθη ο θεσμός της νοσηλεύτριας στις Ένοπλες Δυνάμεις και πολλές ελληνίδες διπλωματούχες του Ε.Ε.Σ. και εθελόντριες, προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες, ακολουθώντας τα τμήματα του μαχόμενου στρατού παρέχοντας άμεση νοσηλευτική περίθαλψη σε περισσότερους από 2.000 τραυματίες. Η εμπειρία και τα διδάγματα από τον παραπάνω πόλεμο οδήγησαν στη θέσπιση κανονισμού οργάνωσης, λειτουργίας και δράσης της υγειονομικής υπηρεσίας του στρατεύματος, που περιλάμβανε και ειδικές ρυθμίσεις για τις αρμοδιότητες και δραστηριότητες του Ε.Ε.Σ. για νοσηλευτική περίθαλψη ασθενών και τραυματιών στρατιωτικών σε περιόδους πολέμων και εκστρατευτικών επιχειρήσεων (Β.Δ. 25-11-1910). Παράλληλα η διοίκηση του Ε.Ε.Σ. ιδρύει το 1911 τη «Σχολή Νοσοκόμων Αδελφών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού», η οποία απέβλεπε στην κατάρτιση αδελφών νοσοκόμων για την περίθαλψη τραυματιών και ασθενών σε καιρό πολέμου, αλλά και σε περιπτώσεις επιδημιών και άλλων εθνικών συμφορών. Η προσπάθεια αυτή, σε συνδυασμό με τα μέτρα που ελήφθησαν με το διάταγμα της επιστρατεύσεως της 17-9-1912 (προετοιμασία εξοπλισμού κινητών χειρουργείων, εφοδιασμός σε υγειονομικό υλικό κ.λπ.), βρίσκει τον Ε.Ε.Σ. πανέτοιμο για την εκπλήρωση της υψηλής του αποστολής κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους στη διάρκεια των οποίων παρείχε υγειονομική περίθαλψη σε 20.582 τραυματίες του πολέμου.

Κατά τη διάρκεια των εκτεταμένων επιχειρήσεων της Μικράς Ασίας, ο Ε.Ε.Σ., καθ' υπόδειξη της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Στρατού, την άνοιξη του 1921 αναπτύσσει νοσοκομεία στην Προύσα, στη Σμύρνη, στη Χίο και στην Κωνσταντινούπολη. Πα-

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

1. Από την Ειρηνευτική Αποστολή στο Κόσσοβο. 2. Στρατιωτική εκπαίδευση μαθητών της Σχολής Αξιωματικών Νοσηλευτικής – Σ.Α.Ν. στις βολές. 3. Αναμνηστική φωτογραφία των σπουδαστριών της πρώτης Τάξης της Στρατιωτικής Σχολής Εκπαιδύσεως Αδελφών Νοσοκόμων. 4. Αναχώρηση Ελληνικού Εκστρατευτικού Σώματος για την Κορέα. 5. Άσκηση Μαθητών της Σ.Α.Ν. στην παραλαβή τραυματιών πολέμου. 6. Άσκηση παραλαβή ασθενούς από αεροδιακομιδή. 7. Άσκηση στη χρήση εξοπλισμού προστασίας για ΡΒ.Χ. πόλεμο.

8. Άσκηση στην ανάπτυξη ΚΙΧΝΕ. 9. Φροντίδα ασθενούς στο νοσοκομείο Εκστρατείας στην Καμπούλ.

ράλληλα ενισχύει τα προωθημένα στρατιωτικά χειρουργεία στα μέτωπα του πολέμου, με ικανό αριθμό πλήρως καταρτισμένων Εθελοντριών Αδελφών Νοσοκόμων που με αυταπάρνηση προσφέρουν τις υγειονομικές τους υπηρεσίες στα θύματα του ολέθριου αυτού πολέμου, συνοδεύοντας τα στρατεύματα μέχρι το Σαγγάριο ποταμό, το Εσκή Σεχίρ, την Κιουτάχεια και το Αφιόν Καραχισάρ.

Κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο το 1940 ο Ε.Ε.Σ. συγκροτεί δύο Κινητά Χειρουργεία, αρχικά στο Καστράκι Καλαμπάκας και την Καστοριά και κατόπιν στην Ήπειρο και στην Κοζάνη τα οποία στελεκώνει με έμπειρο προσωπικό που υποδέχεται τους χιλιάδες τραυματίες του πολέμου. Ακόμη οργανώνει νοσοκομεία στα μετόπισθεν και περιθάλλει 55.000 περίπου τραυματίες, ασθενείς και παγόπληκτους με πραγματική αυταπάρνηση.

Δεν είναι άλλωστε λίγες εκείνες οι νοσηλεύτριες που θυσιάστηκαν στο βωμό του καθήκοντος.

Οι επικοί αγώνες του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου έκαναν επιτακτική την ανάγκη της επάνδρωσης των στρατιωτικών νοσοκομείων της μεταπολεμικής Ελλάδας με ειδικευμένες νοσηλεύτριες. Ιδρύεται έτσι το Σώμα Αδελφών Νοσοκόμων του Στρατού Ξηράς στις 8 Φεβρουαρίου 1946 και εγκαινιάζεται ο θεσμός της Νοσηλεύτριας στις Ένοπλες Δυνάμεις. Οι πρώτες 21 μαθήτριες εισήλθαν στην Σχολή στις 14 Νοεμβρίου 1946 και αυτή είναι η ημερομηνία εορτασμού της ίδρυσης της σχολής. «Σκοπός της ιδρύσεως της Σχολής ήτο η εκπαίδευσις του αναγκαιούτος αριθμού Αδελφών Νοσοκόμων δια την Υπηρεσία Νοσηλείας εις τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία και η πλήρωσις των χρευτικών θέσεων εν τω Σώματι Αδελφών Νοσοκόμων του Στρατού...»

Σημαντική βοήθεια τόσο στην σύσταση του Σώματος όσο και στην νεοϊδρυθείσα Σχολή προσέφερε ένα επιτελείο Αγγλίδων Αξιωματικών του Σώματος της Βασίλισσας Αλεξάνδρας οι οποίες υπηρετούσαν στην Αγγλική Στρατιωτική Αποστολή.

Μετά την αποχώρηση των Αγγλίδων Νοσοκόμων στις αρχές του 1949 τη Διεύθυνση της Σχολής ανέλαβε η Κλεοπάτρα Αβαγιανού, Διπλωματούχος Α/Ν του Ε.Ε.Σ. της οποίας της απονεμήθηκε ο βαθμός της εφέδρου Ταγματάρχη. Το έργο της αποτέλεσε πυρήνα για την εδραίωση και την σταθεροποίηση του θεσμού της Στρατιωτικής Νοσηλευτικής καθώς και για την καθιέρωση των Αξιωματικών Νοσηλευτριών.

Κατά την πενταετία 1950 - 1955 συνολικά οκτώ Αξιωματικοί Α/Ν έλαβαν μέρος στο εκστρατευτικό Σώμα της Ελλάδας στην Κορέα. Οι νεαρές Αξιωματικοί υπηρέτησαν σε προωθημένα χειρουργεία του Κορεάτικου Μετώπου και οι υπηρεσίες τους έτυχαν διακρίσεων. Η υπολοχαγός Σωτηρία Χατζηφωτιάδου ήταν η πρώτη μεταξύ των Συμμάχων Α/Ν (πλην των Αμερικανίδων) η οποία τιμήθηκε με το Αμερικανικό Παράσημο του Χαλκού Αστέρα από τον Αμερικανό Υποστράτηγο Σομπόρα για τις εξαιρετικές υπηρεσίες που προσέφερε στον αγώνα των Ηνωμένων Εθνών.

Το 1954 δημιουργείται ο κανονισμός της στολής. Οι απόφοιτες φορούν πάντα το διακριτικό σήμα που τους απονέμεται κατά την ονομασία τους ως Αξιωματικοί Νοσηλευτές. Η παράσταση του εμβλήματος απεικονίζει τη θεά Αθηνά σκεπτόμενη, η οποία είναι η θεά της υγείας, ενώ το αρχαίο ρητό του εμβλήματος «Επίωφελεί καμνόντων» (για να ωφελησω τους πάσχοντες), είναι απόσπασμα από τον όρκο του Ιπποκράτη.

Το 1989 με τον νόμο 1848/89 η φοίτηση στην Σχολή γίνεται τε-

τραετής και η Σχολή μετονομάζεται σε Σχολή Αξιωματικών Νοσηλευτικής (Σ.Α.Ν.).

Το 1990 με τον νόμο 1911/90 επιτρέπεται και η εισαγωγή ανδρών στην Σχολή.

Το 1992 με τον νόμο 2109/92 η Σχολή ορίζεται ως ισότιμη με τα υπόλοιπα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Το 1996 με τον Νόμο 2439/96 απονέμεται και ο βαθμός της Ταξιάρχου στις Αξιωματικούς Νοσηλεύτριες.

Σήμερα η Σ.Α.Ν. έχει μόνιμη, «δική της» έδρα στο Στρατόπεδο «Σακέτα Α΄». Οι απόφοιτοι-ες της Σ.Α.Ν. έχουν άριστη ακαδημαϊκή εκπαίδευση, η κλινική τους κατάρτιση πραγματοποιείται σε Πανεπιστημιακές Κλινικές της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, η δε Στρατιωτική τους εκπαίδευση πραγματοποιείται στα πλαίσια των αναγκών της Σχολής σε συνεργασία με την Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων.

Οι απόφοιτοι στελεχώνουν τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία βάσης καθώς και μικρές Υγειονομικές Μονάδες και των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.). Η εκπαίδευσή τους τόσο για την αποστολή τους στην ειρήνη όσο και για την πολεμική τους αποστολή είναι συνεχιζόμενη με εκπαιδεύσεις, εξειδικεύσεις, ειδικότητες, μεταπτυχιακά προγράμματα καθώς και μέσω της Σ.Ε.Υ. και της συμμετοχής σε ασκήσεις ανά κλάδο των Ε.Δ..

Στη διάρκεια των τελευταίων ετών οι αξιωματικοί νοσηλευτές έχουν στελεχώσει τις υγειονομικές μονάδες που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια ειρηνευτικών αποστολών του ΝΑΤΟ στο Κόσσοβο, τη Βοσνία, την Αλβανία και τη Σομαλία. Στελέχωσαν επίσης το κινητό χειρουργείο εκστρατείας που ανέπτυξε το Υγειονομικό Σώμα των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων στην Καμπούλ.

Σήμερα στο πλαίσιο της διαχείρισης και της αντιμετώπισης της πανδημίας στη χώρα μας εκατοντάδες νοσηλευτές και των τριών κλάδων των Ε.Δ. στελεχώνουν και λειτουργούν εμβολιαστικά κέντρα σε συνεργασία με την πολιτική προστασία καθώς και κέντρα λήψης δειγμάτων για τη διενέργεια τόσο RAPID tests όσο και PCR για τη διερεύνηση νέων κρουσμάτων COVID-19.

Η ευχή όλων είναι να συνεχίσουμε να ζούμε χρόνια ειρήνης αλλά οι νοσηλευτές των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων είναι πάντα έτοιμοι να εκπληρώσουν με επαγγελματισμό και αυτοθυσία και την πολεμική τους αποστολή.

Τσαγγάρη Αγγελική

Συνταγματάρχης (ΥΝ), Προϊσταμένη Στεφανιαίας Μ.Ε.Θ. και Διακλαδικής Καρδιοχειρουργικής Μ.Ε.Θ., 401 Γενικό Στρατιωτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Μ. Σαρίδη: «Διοίκηση Νοσηλευτικών Μονάδων από Νοσηλευτές»

Η άσκηση διοίκησης σε έναν οργανισμό αποτελεί ένα υψηλό στόχο και οπωσδήποτε μια πρόκληση για τον επιλεγέντα. Όταν ο οργανισμός αυτός είναι ένα νοσοκομείο, η πρόκληση αυτή είναι παράλληλα και πρόσκληση για μία πλεύση με ήρεμες και φουρτουνιασμένες θάλασσες. Οπωσδήποτε η ανάθεση της θέσης του διοικητή ενός νοσοκομείου είναι τιμητική και δημιουργεί ένα πλαίσιο στόχευσης και σχεδιασμού ενεργειών, που πέρα από τις κυβερνητικές και πολιτικές υγείας που δίδονται ως βασικός οδηγός, έχει και το προσωπικό αποτύπωμα του προσώπου που αναλαμβάνει τη διοίκηση.

Η Νοσηλευτική αποτελεί έναν από τους τρεις πυλώνες ενός νοσοκομείου, μία εκ των τριών ισότιμων διευθύνσεων ενός οργανισμού. Οι Νοσηλευτές, μέσα από τις διεπαγγελματικές συνεργασίες και την καθημερινή ενασχόληση με όλο το φάσμα των υπηρεσιών, είναι ίσως η πιο εξειδικευμένη και ενημερωμένη ομάδα εργαζομένων με σφαιρική γνώση της λειτουργίας του νοσοκομείου.

Έχοντας υπηρετήσει τη Νοσηλευτική γενικά και ασκήσει κα-

θήκοντα διεύθυνσης μιας τέτοιας υπηρεσίας για αρκετά έτη, κλήθηκα να υπηρετήσω ένα νοσοκομείο με δύο Νοσηλευτικές Μονάδες (Γ.Ν. Αργολίδας) τον Ιανουάριο του 2020. Το αρχικό άγχος των πρώτων ημερών, σίγουρα δεν αφορούσε στο να γνωρίσω το πλαίσιο λειτουργίας ενός νοσοκομείου. Αυτό ήταν γνώριμο, ευτυχώς. Το καινούργιο ήταν οι χώροι και οι άνθρωποι. Το στοίχημα ήταν αρχικά η αποδοχή και η δημιουργία κλίματος συνεργασίας, με σαφή στόχευση στη βελτίωση των υπηρεσιών φροντίδας.

Ξεκινώντας, μετά τον πρώτο μήνα, άρχισε η πανδημία και ανακατεύθυνε τις δράσεις, δημιούργησε ένα κλίμα με έντονες στιγμές και συνεχή αγώνα, έτσι ώστε να ανταπεξέλθουν οι Νοσηλευτικές Μονάδες στις ανάγκες των πολιτών και να κερδηθεί η μάχη με τον άορατο εχθρό. Η εμπειρία της Νοσηλεύτριας Λοιμώξεων ήταν ένα από τα σημαντικά όπλα, τα οποία καθοδήγησαν τις διαδικασίες, όπως επίσης και η ύπαρξη Λοιμωξιολόγου στο νοσοκομείο με την εξαιρετική ομάδα της. Οι επαγγελματικές ομάδες συνεργάστηκαν με εξαιρετική επαγγελματική συνείδηση, θωρακίστηκε το νοσοκομείο και ενισχύθηκε με προσωπικό

και Μέτρα Ατομικής Προστασίας(ΜΑΠ).

Δίπλα μας η κοινωνία, η οποία έδειξε τη δυναμική της και ενίσχυσε το νοσοκομείο μας με στοχευμένες δωρεές, όπως αναπνευστήρες, κλίνες ΜΕΘ, αναλυτές ειδικούς για μοριακό έλεγχο, ΜΑΠ, μηχανήματα υψηλής ροής οξυγόνου, κ.λπ. Αντιμετωπίστηκαν όλες οι εκφάνσεις των αναγκών υγείας των πολιτών, νοσηλεύτηκαν ασθενείς με COVID - 19, ανάρρωσαν και κάποιοι, ευτυχώς λίγοι δεν τα κατάφεραν, ενώ συνεχίστηκε έστω και με περιορισμούς η λειτουργία του νοσοκομείου. Μέσα στον χρόνο νόσησαν επαγγελματίες κι έτσι υπήρχαν συνεχώς ανακατανομές και μετακινήσεις προσωπικού για ενίσχυση της κλινικής Covid, της διαλογής, των ΤΕΠ, των εμβολιαστικών γραμμών. Αντέξαμε και σήμερα συνεχίζουμε με μεγαλύτερη φόρτιση των μπαταριών μας για να ανταποκριθούμε στο μεγαλύτερο κύμα της πανδημίας και ακόμα και εάν καταρρέουμε σωματικά και ψυχικά, αυτό δεν το αφήνουμε να φανεί.

Τον τελευταίο χρόνο χρειάστηκε εκτός από τη δική μας δομή, να ενισχύσουμε και άλλους συναδέλφους. Ομάδα Νοσηλευτών από τη Ν.Μ. Άργους, ενίσχυσε το Κέντρο Υγείας Κρανιδίου όταν πιέστηκε από το επιδημιολογικό φορτίο της δομής μεταναστών και έξι άτομα έφυγαν χωρίς δεύτερη σκέψη τον Νοέμβριο για να ενισχύσουν την προσπάθεια των επαγγελματιών υγείας στη Θεσσαλονίκη. Στιγμές πρωτόγνωρες, συγκινητικές, που σε κάνουν να είσαι περήφανη που είσαι Νοσηλεύτρια και παράλληλα διοικητής τους.

Μέσα σε όλα αυτά όχι μόνο δεν σταμάτησε, δεν πάγωσε, η λειτουργία του νοσοκομείου, αντίθετα εντάθηκαν οι προσπάθειες ενίσχυσής, οι ενέργειες της χωροταξικής αναδιαμόρφωσης, της ανάπτυξης νέων δράσεων και υπηρεσιών. Η πανδημία δεν ήταν και δεν είναι μόνο ανασταλτικός παράγοντας, αντίθετα θεωρώ ότι υπήρξε εφιαλτήριο δημιουργίας και ενεργοποίησης πρωτοπόρων δράσεων. Σίγουρα δεν έχουμε τελειώσει, σίγουρα δεν

έχουμε νικήσει. Όμως φαίνεται ότι η προσπάθεια όλων έχει κάποια αποτελέσματα και ευελπιστούμε, αν δεν μας εκπλήξει ο ιός, ότι θα επανέλθουμε σε νοσοκομειακή κανονικότητα σύνομα.

Κάνοντας λοιπόν αυτήν την ετήσια αναδρομική διαδρομή, διαπιστώνω ότι η Νοσηλευτική ήταν και είναι ο οδηγός της σκέψης μου και το θεωρητικό πλαίσιο των δράσεών μου και με βοήθησε ουσιαστικά να ασκήσω καθήκοντα διοικητή ενός νοσοκομείου. Μεγάλο πλεονέκτημα σίγουρα, ισχυρή και πολύπλευρη τεχνογνωσία ταυτόχρονα.

Η Νοσηλευτική του σήμερα αποτελεί την εξέλιξη της Νοσηλευτικής του χθες. Άλλαξαν πολλά, βελτιώθηκαν περισσότερα, αλλάζει ο κόσμος γύρω μας, αλλάζει και ο τρόπος που αντιλαμβάνεται η κοινωνία τη Νοσηλευτική. Χρειάστηκε και μια πανδημία για να γίνει η Νοσηλευτική επάγγελμα σπουδαίο, λειτουργήμα ψυχής, με την αποδοχή και την εκτίμηση που της έπρεπε.

Αν έπρεπε να στείλω ένα μήνυμα σε Νοσηλευτές σήμερα, τόσο εγώ όσο και οι άλλοι Νοσηλευτές που άσκησαν επιτυχώς διοίκηση από αυτό το πόστο, είναι ότι είμαι περήφανη που η Νοσηλευτική Επιστήμη μπορεί να είναι η βάση και να προετοιμάσει ικανά στελέχη διοίκησης, τα οποία θα ανταποκριθούν άριστα στις απαιτήσεις του συστήματος υγείας. Και αυτή η περηφάνια ελπίζω να είναι μεταδοτική και να αποτελέσει πρότυπο για νέους επιστήμονες Νοσηλευτές που θα συνεχίσουν την εξέλιξη αυτού του κλάδου.

Δρ. Μαρία Σαρίδη

Επίκουρος Καθηγήτρια,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,
Διοικητής Γ.Ν. Αργολίδας

Ι. Τσολάκογλου: «Νοσηλευτικές ειδικότητες - Ιστορική ευκαιρία για τη Νοσηλευτική Επιστήμη»

Σε ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό εργασιακό περιβάλλον η εξειδίκευση για τους επιστήμονες κι όχι μόνο αποτελεί πλέον κανόνα. Αναζητώντας θέσεις εργασίας για νοσηλευτές σε «νοσηλευτικά προηγμένες χώρες», στην πλειονότητα τους, οι δομές υγείας αναζητούν ειδικευμένους και εξειδικευμένους νοσηλευτές με εμπειρία σε έναν νοσηλευτικό τομέα, άριστη γνώση κι εφαρμογή σε ένα πεδίο. Στην προσπάθεια εναρμόνισης και προόδου η νοσηλευτική αλλάζει και στην Ελλάδα, μέσω μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης, συμμετοχή σε πι-

στοποιημένα σεμινάρια και εξειδικεύσεις, Πανεπιστημιακού χαρακτήρα προπτυχιακή εκπαίδευση και πλέον τις νέες νοσηλευτικές ειδικότητες, εκσυγχρονισμένες και εναρμονισμένες με ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Η μελέτη και ανάλυση του άρθρου 58 Ν. 4690/2020 για τη σύσταση και λειτουργία των νέων νοσηλευτικών ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων καθώς και το Φ.Ε.Κ. 2656/Β/30-6-2020 για τον καθορισμό της διαδικασίας λήψης των δύο πρώτων εν λειτουργία νοσηλευτικών ειδικοτήτων (Επείγουσα και Εντατι-

κή Νοσηλευτική και Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας / Κοινωνική Νοσηλευτική) προκαλεί τόσο ενθουσιασμό όσο και ερωτήματα αλλά και προβληματισμούς.

Δέκα (10) νέες νοσηλευτικές ειδικότητες, εννέα (9) εξειδικεύσεις, κλινικό έργο και θεωρητική εκπαίδευση, συντονιστές εκπαίδευσης και εκπαιδευτικές μονάδες, αξιολόγηση, μισθός και εργασιακά δικαιώματα για τους ειδικευόμενους, εξετάσεις και απονομή τίτλου ειδικότητας είναι μόνο λίγες από τις λέξεις και φράσεις που ξεχωρίζουν στο κείμενο και κάνουν να φαίνεται ότι κάτι αλλάζει προς το καλύτερο. Αναλύοντας το Φ.Ε.Κ. γίνεται αντιληπτή η αίσθηση ότι ο επανακαθορισμός των νοσηλευτικών ειδικοτήτων αν δεν έχει ως πρότυπο, σίγουρα επηρεάζεται από τις ιατρικές ειδικότητες. Και καλός κατά τη δική μου γνώμη μιας που όπως πέρασαν ανεπιστρεπτί οι εποχές που υπήρχαν ιατροί άνευ ειδικότητας, και ο κάθε νέος συνάδελφος ιατρός αποφοιτώντας από τη σχολή βλέπει μπροστά του να ανοίγονται πολλοί δρόμοι για να επιλέξει, με γνώμονά της προτιμήσεις του, τις κλίσεις και τα ταλέντα του αλλά και την αγορά εργασίας. Έφτασε ο καιρός και για τους νοσηλευτές να επιλέξουν τον τομέα που τους εκφράζει, τους εμπνέει και τους ικανοποιεί, να επενδύσουν στην γνώση και την εμπειρία τους σε αυτόν και να προσφέρουν περισσότερα στον ασθενή και την κοινότητα. Κι αν κάποιοι συνάδελφοι διαφωνούν θεωρώντας ότι ο νοσηλευτής οφείλει να αποτελεί το «πασπαρτού» του Εθνικού Συστήματος Υγείας, γνωρίζοντας από όλα κι από λίγο για να μπορεί να σταθεί τόσο στην παθολογική κλινική όσο και στην αιμοδοσία, να τα βγάξει πέρα στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας τη μία εβδομάδα και στο χειρουργείο την επόμενη, κατά την ταπεινή μου γνώμη, η άποψη αυτή είναι αναχρονιστική.

Οι νέες νοσηλευτικές ειδικότητες, όπως προκύπτει από το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας τους, μπορούν όχι απλώς να αποτελέσουν άλλο ένα εργαλείο ειδίκευσης και εξειδίκευσης των νοσηλευτών, αλλά θεμελιώδη λίθο για τον επανακαθορισμό του νοσηλευτικού επαγγέλματος, όπως έγινε το μακρινό 1983 που δόθηκε η δυνατότητα στους ιατρούς να κάνουν ιατρική ειδικότητα με αποδοχές στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Η βούληση και θέληση των νοσηλευτών για εξειδίκευση είναι ισχυρή κι αυτό αποδεικνύεται από τις χιλιάδες συναδέλφων, οι οποίοι εκπονούν διδακτορικές διατριβές, παρακολουθούν προγράμματα μεταπτυχιακής ειδίκευσης και μετεκπαιδευτικά σεμινάρια αλλά και από την μεγάλη προσέλευση ειδικευόμενων νοσηλευτών στην ειδικότητα Μ.Ε.Θ. και Επείγουσα νοσηλευτική, ιδιαίτερα αυτή την κρίσιμη περίοδο και παρά τη δυνατότητα απασχόλησης τους ως επικουρικό προσωπικό, σχολικοί νοσηλευτές, νοσηλευτές Το.Μ.Υ. κ.α.

Τι λείπει λοιπόν αφού τα εργαλεία αλλά και η βούληση των νοσηλευτών για εξειδίκευση υπάρχει; Η βούληση του κράτους και η θέληση του να εκσυγχρονίσει το νοσηλευτικό επάγγελμα. Όσο η Ελλάδα παραμένει από τις χώρες της Ευρώπης με τους λιγότερους νοσηλευτές ανά 1000 κατοίκους, τόσο οι νοσηλευτές θα καλούνται να παίζουν το ρόλο του «πασπαρτού» της υγείας και να «μπαλώνουν» τα κενά. Όσο δεν εφαρμόζονται ακόμη και τα πεπαλαιωμένα τα επαγγελματικά δικαιώ-

ματα του Π.Δ. 351/1989, τα οποία απορρέουν από τις σπουδές και τις εξειδικεύσεις, τόσο οι ειδικοί και οι εξειδικεύσεις θα μένουν στα χαρτιά. Και μέχρι να υπάρξουν προκηρύξεις για ειδικευμένους και εξειδικευμένους νοσηλευτές, τόσο η νοσηλευτική ειδίκευση και εξειδίκευση θα παραμένει απλά ένα αμφιλεγόμενο «μοριοδοτούμενο προσόν για διορισμό και εξέλιξη», μιας και οι μέχρι πρότινος Νοσηλευτικές Ειδικότητες και Εξειδικεύσεις δεν είχαν ουσιαστικά κανένα αντίκρισμα και ήταν προνόμιο μόνο των μόνιμων νοσηλευτών.

Ωστόσο, και οι νέες νοσηλευτικές ειδικότητες δεν αποτελούν δυστυχώς, ακόμη τουλάχιστον, έμπρακτο παράδειγμα ότι κάτι αλλάζει πέραν από τη θεωρία... δεδομένου βεβαίως και των έκτακτων συνθηκών υλοποίησης τους.

Ελπίζω, ότι άμεσα θα ανοίξουν όλες οι ειδικότητες άμεσα (κι όχι μόνο η Εντατική και Επείγουσα και η Δημόσια Υγεία / Κοινωνική Νοσηλευτική για να καλυφθούν τα μόνιμα κενά σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας και στα Εμβολιαστικά Κέντρα) για να μπορεί ο νέος συνάδελφος να έχει το δικαίωμα της επιλογής να ειδικευτεί στο αντικείμενο που επιθυμεί να ακολουθήσει. Ελπίζω οι θέσεις για ειδικότητα στις εκπαιδευτικές μονάδες να παραμένουν ανοιχτές στα πρότυπα των θέσεων ειδικότητας των ιατρών και όταν κενώνεται θέση σε εκπαιδευτική μονάδα να μπορεί να την καταλαμβάνει ο επόμενος (κι όχι να προκηρύσσονται ανάλογα με τα εκάστοτε κενά και ανάγκες του συστήματος). Ελπίζω να αποσαφηνιστούν τα κίνητρα για συμμετοχή στις ειδικότητες (όπως προκηρύξεις για θέσεις νοσηλευτών με ειδίκευση ή αυξημένη μοριοδότηση), τα οποία θα προωθούν την ειδίκευση των νοσηλευτών κι όχι να αποτελούν απλώς μια ακόμη έμμισθη απασχόληση ορισμένου χρόνου, και τέλος ελπίζω από εμάς τους ίδιους, τους Νοσηλευτές και τις Νοσηλευτικές Διευθύνσεις και Διοικήσεις να σταθούμε αρωγοί της προσπάθειας, προσφέροντας στους ειδικευόμενους συναδέλφους μια πραγματικά ειδικευμένη γνώση και κλινική εμπειρία, για να σταθούν επάξια στον επαγγελματικό στίβο και να ανταποκριθούν στο απαιτητικό εργασιακό μας περιβάλλον, έχοντας επίκεντρο τον ασθενή και τις εξατομικευμένες ανάγκες του.

Το πλαίσιο υπάρχει και η θέληση των νοσηλευτών είναι ισχυρή. Ο χρόνος και η κρατική βούληση θα δείξει αν οι νέες νοσηλευτικές ειδικότητες και εξειδικεύσεις θα αποτελέσουν ευκαιρία για αναβάθμιση της νοσηλευτικής επιστήμης και του νοσηλευτικού επαγγέλματος.

Δρ. Ιωάννης Τσολάκογλου

Νοσηλευτής Π.Ε , MSc , MHBA, PhD

Αν. Συντονιστής Νοσηλευτικών Ειδικοτήτων 4ης Υ.Πε. Μακεδονίας & Θράκης

Χ. Χρυσοβιτσάνου: «Πρόγραμμα υποστήριξης ασθενών με νευρολογικά νοσήματα στην εποχή της πανδημίας COVID – 19: Η περίπτωση του Αιγινήτειου Νοσοκομείου»

Στο πλαίσιο της υπάρχουσας πανδημίας του κορωνοϊού και με σκοπό την προστασία της Δημόσιας Υγείας, αλλά και την διατήρηση της υγείας των ασθενών με νευρολογικά νοσήματα, η Α΄ Νευρολογική Κλινική λαμβάνει την πρωτοβουλία, σε συνεργασία με τις Πρυτανικές Αρχές του Ε.Κ.Π.Α., για την οργάνωση και την λειτουργία προγράμματος υποστήριξης ασθενών με νευρολογικά νοσήματα, καθώς των φροντιστών και οικογενειών τους.

Το πρόγραμμα υποστήριξης περιλαμβάνει:

Αρχικά την **τήρηση όλων των μέτρων προστασίας** με θερμομέτρηση προ της εισόδου, τεστ COVID πριν από νοσηλεία, στο πλαίσιο της δια ζώσης επίσκεψης, ακόμα και αν έρχονται μία φορά το μήνα για θεραπεία στην κλινική ημέρας για μερικές ώρες, με παράλληλη απαγόρευση επισκεπτηρίου και συνοδών και ότι άλλο ορίζει ο Ε.Ο.Δ.Υ.

Τηλεφωνική Γραμμή Βοηθείας για την αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν σε ασθενείς με νευρολογικά νοσήματα. Μέσω της τηλεφωνικής γραμμής οι ασθενείς και οι φροντιστές τους μπορούν να έρχονται σε επαφή με ομάδα επιστημόνων υγείας από το Επιστημονικό προσωπικό της Α΄ Νευρολογικής Κλινικής του Αιγινήτειου Νοσοκομείου. Ο στόχος είναι να μη μείνουν αβοήθητοι οι ασθενείς με χρόνια νευρολογικά νοσήματα, αλλά και να μην επιβαρυνθεί περαιτέρω το σύστημα υγείας σε αυτές τις δύσκολες στιγμές. Η Τηλεφωνική Γραμμή Βοηθείας λειτουργεί ως εξής:

Για ιατρικά νευρολογικά θέματα: Ιατροί (ωράριο): 10:30 - 14:30 μ.μ., στις τηλεφωνικές γραμμές: 210-7289291, 210-7289284, 210-7289301, 210-7289277

Ψυχοκοινωνική υποστήριξη: Διαδικαστικά θέματα, θέματα κοινωνικής μέριμνας και ψυχοκοινωνική υποστήριξη: Κοινωνικοί λειτουργοί (ωράριο): 10:00 - 14:30 μ.μ., στην τηλεφωνική γραμμή: 210 - 7289215

Επείγοντα περιστατικά, πληροφορίες: 210 - 7289240

Διαδικτυακή ιστοσελίδα: Αναρτώνται πληροφορίες που αφορούν τους ασθενείς με νευρολογικά νοσήματα την περίοδο της πανδημίας. Η διαδικτυακή ιστοσελίδα, όπου αναρτώνται πληροφορίες που αφορούν τους ασθενείς με νευρολογικά νοσήματα την περίοδο της πανδημίας είναι:

https://eginitio.uoa.gr/klinikes/a_neyrologiki_klinikiki/ektakti_enimerosi_a_neyrologikis_klinikis_pandimia_koronoioy/

Επίσης, τα Ειδικά Ιατρεία έχουν αλλάξει την λειτουργία τους ως εξής:

- Ενεργοποίηση τηλεφωνικών ιατρικών ραντεβού, σε επανεξέταση ασθενή
- Ενεργοποίηση διαδικτυακών ιατρικών ραντεβού, σε επανεξέταση ασθενή
- Ενεργοποίηση διαδικτυακών ραντεβού με ψυχολόγο, ψυχίατρο ή διατροφολόγο
- Προτεραιότητα σε όλες τις υπηρεσίες σε ασθενείς με σπάνια νευρολογικά νοσήματα

Οι ασθενείς έχουν ενεργοποιήσει την άυλη συνταγογράφηση έτσι ώστε να μην προσέρχονται στο χώρο του νοσοκομείου και μπορούν να στέλνουν εξετάσεις στο mail των ιατρείων. Στο τηλεφωνικό κέντρο υπάρχει νοσηλευτής, ο οποίος κάνει το screening όσων καλούν και λύνει όσα θέματα είναι της αρμοδιότητας του, μέσα από πρωτόκολλα που έχουν δημιουργηθεί για αυτόν το σκοπό.

E-mail: eidikaiatreianeurologias@eginitio.uoa.gr

Τηλέφωνο: 210 - 7251315

Σελίδα στο facebook: Ειδικά Ιατρεία Α΄ Νευρολογικής Κλινικής
Συναντήσεις προσωπικού: Όλες οι συναντήσεις γίνονται μέσω τηλεδιάσκεψης.

Κλινικές μελέτες: Συνεχίζονται οι κλινικές μελέτες και σε κάποιες μπορέσαμε να ενεργοποιήσουμε την κατ' οίκον νοσηλεία για να γίνουν οι ενδοφλέβιες θεραπείες τους στο σπίτι με ασφάλεια.

Επιστημονικές ημερίδες για ασθενείς: Οι ημερίδες ενημέρωσης διενεργούνται διαδικτυακά.

Ενεργοποίηση της Ομάδας εθελοντών επαγγελματιών Υγείας: Γίνεται προσπάθεια να βοηθηθούν οι ασθενείς ώστε να μην έρθουν στο χώρο του νοσοκομείου, π.χ. αιμοληψία στο σπίτι, παραλαβή των φαρμάκων τους από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ κ.α.

Λειτουργία του Κοινωνικού Φαρμακείου: Παροχή βοήθειας σε ασθενείς που για διάφορους λόγους δεν μπορούν για κάποια περίοδο να προμηθευτούν τα φάρμακα τους.

Οδηγίες για το κάθε νόσημα και τον COVID – 19 και τον εμβολιασμό: Πραγματοποιούνται ανακοινώσεις στη ιστοσελίδα της κλινικής. Ενδεικτικά, αναφέρονται οδηγίες για εξής νοσήματα:

Συστάσεις από την Ελληνική Ακαδημία Νευροανοσολογίας σχετικά με τις εγκεκριμένες θεραπείες για την Σκλήρυνση κατά πλάκας

Είναι ασφαλές να ξεκινήσει ή να συνεχίσει ασθενής με πολλαπλή σκλήρυνση(ΠΣ) θεραπεία με ιντερφερόνη β -1α (Avonex, Plegridy, Rebif), ιντερφερόνη β-1β (Betaferon, Extavia), οξική γλατιραμέρη (Copaxone, Clift),τεριφλουνομίδη (Aubagio) και φουμαρικόδιμεθυλεστέρα (Tecfidera). Ο κίνδυνος ιογενούς λοίμωξης σε ασθενείς που λαμβάνουν φιγκολιμόδη (Gilenya) είναι μετρίως αυξημένος. Σε ό,τι αφορά στη ναταλιζουμάμπη (natalizumab, Tysabri) θεωρείται ασφαλής η χρήση της ειδικά για τους anti-JCV – αρνητικούς ασθενείς. Η χρήση της οκρελιζουμάμπης (ocrelizumab, Ocrevus) σχετίζεται με μετρίως αυξημένο κίνδυνο ιογενούς λοίμωξης οπότε κι ο κίνδυνος νόσησης από τον SARS-CoV-2 είναι ομοίως αυξημένος. Ο κίνδυνος ιογενούς λοίμωξης είναι σαφώς αυξημένος σε ασθενείς που λαμβάνουν αλεμτουζουμάμπη (alemtuzumab, LEMTRADA) ή κλαδριβίνη (cladribine, MAVENCLAD).

COVID – 19 και ασθενείς με Νευρομυϊκές νόσους:

Θέσεις και οδηγίες της World Muscle Society Χαρακτηριστικά που σχετίζονται με πολύ υψηλό κίνδυνο για σοβαρή νόσηση είναι:

Μυϊκή αδυναμία των αναπνευστικών μυών ή/και του διαφράγματος με αποτέλεσμα αναπνευστικούς όγκους μικρότερους του 60% των προβλεπομένων (FVC<60%), ιδίως σε ασθενείς με συνυπάρχουσα κυφωσκολίωση.

Χρήση αναπνευστικής συσκευής μέσω μάσκας ή τραχειοστομίας.

Αδύναμος βήχας και αδυναμία απέκκρισης εκκρίσεων λόγω αδυναμίας οροφάρυγγα.

Καρδιακή συμμετοχή και/ή χρήση αγωγής για καρδιακή νόσο. Κίνδυνος για αποδιοργάνωση σε έδαφος πυρετού, αφυδάτωσης ή λοίμωξης.

Κίνδυνος ραβδομυόλυσης σε έδαφος πυρετού, αφυδάτωσης ή λοίμωξης.

Διαβήτης ή παχυσαρκία.

Ασθενείς που λαμβάνουν στεροειδή ή ανοσοκατασταλτική αγωγή.

Μυασθένεια: Οι παρακάτω αδρές κατευθύνσεις αποτελούν την πιο επικαιροποιημένη (23 Μαρτίου 2020) προσέγγιση μετά από τη διεθνή συνάντηση (working group) ειδικών για MG/LEMS:

1. Οι ασθενείς που λαμβάνουν ήδη θεραπεία ανοσολογική (πρεδνιζολόνη, αζαθειοπρίνη, μυκοφαινολική μοφετίλη, κ.λπ.) ή συμπωματική(πυριδοσιγγμίνη-3,4 διαμινοπυριδίνη) συνεχίζουν τη θεραπεία τους, εκτός αν ο θεράπων ιατρός αποφασίσει διαφορετικά για άλλο λόγο.

2. Για τους ασθενείς υπό ανοσολογική θεραπεία, απαιτείται επαυξημένη επαγρύπνηση για τους κανόνες κοινωνικής απομόνωσης (social distancing), όπως π.χ. αποφυγή κοινωνικών συναθροίσεων, παραμονή στο σπίτι, κ.λπ.

3. Η συνέχιση ή όχι του τακτικού εργαστηριακού ελέγχου που απαιτείται σε ασθενείς υπό ανοσολογική θεραπεία, όταν ο ασθενής πρέπει να βγει εκτός σπιτιού, πρέπει να εξατομικεύεται.

4. Δεν υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα ότι η γ-σφαιρίνη (ενδοφλέβια ή υποδόρια) και η πλασμαφαίρεση αυξάνουν τον κίνδυνο νόσησης από COVID19. Ωστόσο, δεδομένου ότι η χορήγηση ενδοφλέβιου σχήματος γ-σφαιρίνης και οι συνεδρίες πλασμαφαίρεσης απαιτούν τη μεταφορά του ασθενούς εκτός σπιτιού και την παραμονή του σε νοσοκομειακό χώρο, η απόφαση διενέργειας

αυτών έγκειται στο θεράποντα ιατρό που θα αξιολογήσει τη βαρύτητα του νευρομυϊκού νοσήματος και θα σταθμίσει όφελος και κίνδυνο

5. Δεν υπάρχουν επιστημονικά δεδομένα ότι η χορήγηση αναστολέων του συμπληρώματος (eculizumab) αυξάνει τον κίνδυνο νόσησης από COVID-19

6. Συστήνεται η καθυστέρηση έναρξης B-cell depleting θεραπείας (rituximab), τουλάχιστο μέχρι να παρέλθει η επιδημική έκρηξη σε μια δεδομένη περιοχή.

Ωστόσο, αν ο θεράπων ιατρός κρίνει ότι η μη έναρξη αγωγής με rituximab έχει μεγαλύτερο κίνδυνο για το νευρομυϊκό νόσημα, τότε πρέπει να σταθμίσει και να συζητήσει με τον πάσχοντα τον κίνδυνο σοβαρής λοίμωξης από COVID-19

COVID-19 και Πλάγια Μυατροφική Σκλήρυνση (ALS - Νόσος Κινητικού Νευρώνα):

Οι ασθενείς με Πλάγια Μυατροφική Σκλήρυνση, ειδικά σε προχωρημένα στάδια της νόσου και ανεξαρτήτου ηλικίας, μπορεί να εμφανίζουν μειωμένη κινητικότητα και αναπνευ-

στική δυσλειτουργία. Ως εκ τούτου ανήκουν στην κατηγορία υψηλού κινδύνου, είναι πιο επιρρεπείς στην ανάπτυξη νόσου από COVID-19, στην αντιμετώπισή του και πιθανότατα μπορεί να εκδηλώσουν βαρύτερες επιπλοκές, λόγω ήδη επηρεασμένου αναπνευστικού συστήματος. Συστήνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης της λοίμωξης με τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Μερικοί εξ αυτών χρησιμοποιούν συσκευές αναπνευστικής υποστήριξης (επεμβατικός αερισμός, BIPAP κ.ά.), και πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία και συντήρησή τους (τακτική αλλαγή φίλτρων σύμφωνα με τις οδηγίες, διαθέσιμα ανταλλακτικά). Ασθενείς με αναπνευστική υποστήριξη κατ' οίκον, πρέπει έχουν τη δυνατότητα συνεχούς επικοινωνίας με τον θεράποντα πνευμονολόγο και με το Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης. Με σκοπό την ελαχιστοποίηση των μετακινήσεων, οι ασθενείς ή οι φροντιστές τους πρέπει να ζητούν πολύμηννη συνταγογράφηση για την αγωγή τους.

COVID-19 και Guillain Barre (GBS), Χρόνια Φλεγμονώδη Απομυελινωτική Πολυνευροπάθεια (CIDP) ή άλλες πολυνευροπάθειες:

Ασθενείς με ιστορικό Guillain Barre (GBS) και ασθενείς με

Χρόνια Φλεγμονώδη Απομυελινωτική Πολυνευροπάθεια (CIDP) ή άλλες πολυνευροπάθειες, που είναι κάτω των 65 ετών, χωρίς άλλα ιατρικά προβλήματα και άνευ ανοσολογικής αγωγής, και χωρίς σημαντική δυσκολία κινητικότητας, δεν έχουν αυξημένο κίνδυνο ανάπτυξης νόσου από COVID-19 ούτε έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να έχουν βαρύτερη νόσο.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του προγράμματος, έχει διαπιστωθεί μέσω των ειδικών ερωτηματολογίων ικανοποίησης ότι οι ασθενείς έχουν βοηθηθεί – ωφεληθεί σε μεγάλο βαθμό, καθώς δεν μειώθηκαν οι υπηρεσίες προς αυτούς, έχοντας επιτύχει το στόχο της συνέχειας της θεραπείας τους, ώστε να είναι σε θέση να φροντίζουν την υγεία τους. Για το σκοπό αυτό, όλη η διεπιστημονική ομάδα επαγγελματιών υγείας, συνεχίζει το έργο της με αμείωτο ρυθμό και ανιδιοτέλεια.

Δρ. Χρύσα Χρυσοβιτσάνου

RN, MSc, MSN, PhD, Προϊσταμένη Κέντρου Ειδικών Νευρολογικών Νοσημάτων, Α' Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Αιτήματα για αμοιβαίες μετατάξεις Νοσηλευτών (Μάρτιος 2021)

- α) Νοσηλεύτρια ΠΕ ή ΤΕ από Νοσοκομείο Λακωνίας ζητά αμοιβαία για νοσοκομείο του Ν. Αιτ/νιας ή Ν. Αχαΐας. E-mail επικοινωνίας: petroula.evangelidou@gmail.com
- β) Νοσηλεύτρια ΤΕ από Νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη προς τα Νοσοκομεία: Γ.Ο.Ν.Κ. «οι Άγιοι Ανάργυροι» ή Γ.Ν.Ν.Ι. «Αγία Όλγα» ή Γ.Ν.Α. «Αμαλία Φλέμινγκ». Εναλλακτικά για τριπλή αμοιβαία, με συνάδελφο από Δρομοκαϊττειο Αττικής ή Κρατικό Νίκαιας. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6971604965 & E - mail: apostoma10@gmail.com
- γ) Νοσηλεύτρια ΤΕ ζητά αμοιβαία μετάταξη από ΓΝΑ «ΑΤ-ΤΙΚΟΝ», προς Γ.Ν.Α. «Κοργιαλενείο Μπενάκειο – Ε.Ε.Σ.». Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6937719139
- δ) Νοσηλεύτρια ΤΕ επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από Γ.Ν.Α. «Γ. Γεννηματάς», προς Κέντρο Υγείας Λαυρίου. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6937650260 και E - mail: boulanurse@yahoo.gr
- ε) Νοσηλευτής ΤΕ επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από Κρατικό Θεραπευτήριο Λέρου προς Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας , TOMY Ν. Αιτωλοακαρνανίας. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6942410223
- στ) Νοσηλεύτρια ΠΕ που εργάζεται στο ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» επιθυμεί αμοιβαία μετάθεση για ΓΝΑ «Λαϊκό». Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6985969030
- ζ) Νοσηλευτής ΤΕ επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας «Άγιος Παντελεήμων» προς Γενικό Παναρκαδικό Νοσοκομείο Τρίπολης «Η Ευαγγελίστρια». Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6939231584
- η) Νοσηλευτής ΤΕ από το Γ.Ν.Π. «Τζάνειο» ζητά αμοιβαία μετακίνηση για οποιαδήποτε δομή Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Κέντρα Υγείας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής και Νότιας Αττικής. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 6980343478, E - mail: thodorizopoulos@gmail.com

Υπουργείο Υγείας: «Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού»

Αναλυτικές πληροφορίες: <http://enne.gr/18566>

«Προτεραιοποίηση εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού Covid-19»

Αναλυτικές πληροφορίες: <http://enne.gr/18877>

Υπουργείο Υγείας: Ενημερωτικό υλικό αναφορικά με τη σωστή χρήση της μάσκας προς περιορισμό της διάδοσης του κορωνοϊού SARS-CoV-2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Υγείας

ΧΡΗΣΗ ΜΑΣΚΑΣ

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

- 1 ΠΛΕΝΟΥΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ ΜΕ ΣΑΠΟΥΝΙ ΚΑΙ ΝΕΡΟ, Η΄ ΔΕΚΟΛΟΛΟΥΧΟ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΟ ΧΕΡΙΩΝ, ΠΡΙΝ ΑΓΓΕΙΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ**
- 2 ΠΙΑΝΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΡΑΘΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΝΑΜΕ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΑΥΤΙΑ ΜΑΣ**
- 3 ΤΡΑΒΑΜΕ ΤΙΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΗΣ ΜΑΣΚΑΣ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΚΑΛΥΨΕΙΤΟ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΣΑΓΟΝΙΟΥ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗ ΜΥΤΗ ΜΑΣ**
- 4 ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΝΑ ΑΚΟΥΜΠΑΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΟΣΟ ΤΗ ΦΟΡΑΜΕ**
- 5 ΑΦΑΙΡΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΚΡΑΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΡΑΘΟΝΙΑ**
- 6 ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΕ ΚΑΛΟ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ**

ΠΛΕΝΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΤΟΥΣ 60°C ΜΕ ΑΠΟΡΡΙΠΑΝΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗ ΣΙΣΕΡΦΟΥΜΕ ΑΝ ΕΙΝΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΙΝΗ

ΤΙ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΜΕ

- ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΣΚΙΣΜΕΝΕΣ ΜΑΣΚΕΣ
- ΔΕΝ ΠΙΑΝΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΟΤΑΝ ΤΗ ΦΟΡΑΜΕ
- ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΖΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΤΟ ΠΗΓΟΥΝΙ
- ΔΕ ΦΟΡΑΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΤΗ
- ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΞΑΝΑ ΤΙΣ ΜΑΣΚΕΣ ΜΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ
- ΔΕΝ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΜΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΣΕ ΚΑΛΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΛΛΑ ΣΕ ΚΑΛΟ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ

Αναλυτικές πληροφορίες:
<http://enne.gr/17797>